

Landssvikere vil reise minnestein

Første „minnedag” i morgen, Quislings henrettelsesdag

V.G. 23.10.54

Landsforredere med livsvarig fengsel leder aksjonen

Norske nazister arbeider for å reise et minnesmerke og innstifte en minnedag over sine falne og henrettede! Minnedagen de har festet seg ved er 24. oktober — den dagen da Vidkun Quisling ble henrettet for landsforræderi for ni år siden. Kjente nazister som selv ble dømt til livsvarig fengsel, men som snille myndigheter har sluppet ut igjen, har stilt seg i spissen for aksjonen. Den har vunnet gjenklang blant deres meningsfeller. Første minnedagen er i morgen. Det er sendt ut en parole om at Quislings død minnes med ett minutt stillhet.

Etter de undersøkelser VG har foretatt kan ingen norsk lov forby nazistene å reise en statue og innstifte en slik minnedag for seg selv. Dersom de kan finne en plass til steinen — de må skaffe seg en privat tomt — kan vi faktisk risikere at vi neste år på tiårs-dagen for Quislings henrettelse, blir vitne til en slik makaber avduking. De har jo billedhoggere innen sine egne rekker som kan lage bautasten.

Oberst Konrad Sundlo var den første som slo til lyd for tanken. Han ble selv dømt til livsvarig fengsel — 3 av Høyesteretts dommere stemte til og med for dødsstraff. I et innlegg i nazistenes avis «Folk og Land» skrev Sundlo bl. a.: «Innstift en minnets dag for alle dem som ute og hjemme falt for vår sak, og la meg antyde at vi muligens som NS-folks minnedag valte den høstdag da Quisling døde for Vestens framtid».

Forslaget vant gjenklang. I innlegg fra andre nazister ble Sundlo bedt om å stille seg i spissen for en aksjon for å få reist et minnesmerke over døde nazister. Han ble lovet omfattende støtte «i dette nasjonale arbeide».

En av de mest kjente nazister som er gått inn for Sundlos idé, er professor Birger Meidell. Han var kommissarisk statsråd i Quislings regjering til høsten 1940 og senere «sjef» for Norges Brannkasse. Han ble dømt til livsvarig fengsel etter krigen. I et innlegg som gjengis på lederplass i «Folk og Land» oppfordrer han «som en foreløpig og sped begynnelse» til at nazistene i morgen minnes Quislings død med ett minutt stillhet klokken 9. Da skal man minnes «Alle de som falt for en ærlig kule ved fronten. . . . Og de som falt for snikmyrdende menn i mørket her hjemme. Og likeså de som falt med bind for øynene og bundet til en pel nede på gamle Akershus. . .»

Hvor mange som vil støtte opp om planen om å få reist dette makabre minnesmerket, er umulig å vite. «Folk og Land» oppgir selv å ha et opplag på ca. åtte tusen, og etter innleggene å dømme, er mange tilhengere av planen. Og tonen i innleggene tyder også på at de akter å gjennomføre den uten hensyn til den avsky og indignasjon den vil vekke blant nordmenn.

Birger Meidell — fotografert i sitt statsrådsverv i 1941.

Oberst Konrad Sundlo — slik som vi husker ham fra lagmannsretten.

110203

Alle 23.10.54

Nei!

Det fortelles at norske nazister har planer om å reise en minnestein over landssvikere som ble dømt til døden og henrettet. Og skape en årlig minnedag som er knyttet til Vidkun Quislings navn.

Vi vil i det lengste tro at det bare er en flyveidé hos enkelte rabiate naturer, hvis eneste ønske kan være å holde vedlike en ulykkelig splid innen det norske folk.

Landssvikoppgjøret er forlengst avsluttet — i den grad at selv de fleste av dem som fikk livsvarig fengsel, forlengst er på frifot og i ferd med å gjeninnta sin plass i samfunnet. Benådningene har vakt kritikk hos mange. Men de er blitt godtatt av alle som ser det hele på lang sikt, og forstår at man må legge godviljen til hvis sinnene skal falle til ro etter den opprivende splittelse under og etter krigen.

Det norske folk må nu få lov å glemme at det engang var en liten minoritet som sviktet i en avgjørende tid. Og alle forsøk på å holde vedlike minner fra og om den tid, er et alvorlig angrep på samholdet innen folket, det som det nu er ofret så meget for.